

*Пічакчи О. В.,**старший викладач кафедри грецької філології та перекладу
Маріупольського державного університету*

ОСОБЛИВОСТІ ДІАЛЕКТИЧНОЇ ВАРІАТИВНОСТІ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ

Анотація. Мовні варіанти, зумовлені певною сферою використання, визначаються різними обставинами спілкування і складають функціональні або стилістичні різновиди, або стильові рівні (реєстри), тобто стилі мови. Мовні різновиди, що визначаються географічною територією, називаються географічними різновидами і бувають такими: стандартні, або загальні, мовні варіації, діалекти та говори.

Визначені соціальною структурою та соціальними потребами мовні різновиди називаються соціальними діалектами або соціолектами.

Ідіолект є мовленнєвим різновидом окремого індивіда, який формуються в межах певної соціальної групи, до якої він належить, з огляду на його соціальні характеристики, соціальні мережі, в яких він бере участь, а також місце походження.

Статтю присвячено особливостям діалектичної варіативності новогрецької мови. Новогрецька мова є офіційною мовою Греції та Республіки Кіпр, яка була сформована внаслідок історичного розвитку грецької мови на основі димотики, впроваджені мовною реформою у 1976 році, що певною мірою вирішила існуюче в ті часи грецьке мовне питання, але не вивела із ужитку усталені конструкції та вирази із катаревуси.

Автор досліджує принципи та критерії, за якими мова для греків вважається нормованою, та виділяє як підвид діалектну. У статті розглянуто особливості діалектної мови, встановлено відмінності та схожі риси з літературною мовою. Зазначено, що діалектна норма створюється традицією життя говору, отже, сприймається як природна мовна зміна.

У дослідженні з'ясовано визначення понять та їхнє співвідношення: «діалект – говір – говірка», визначено їхні диференційні ознаки та сфери вживання. Автор наводить різні погляди науковців щодо типології діалектів (соціальні, територіальні тощо). Зазначено також фактори, що впливають на добір мовних засобів вираження думок та формують процес комунікації.

Діалектичне різноманіття новогрецької мови, паралельне використання літературних форм поряд з розмовними типами, які здебільшого належать до діалектних варіацій, а також мовне питання, яке впливає на мовну варіативність новогрецької мови, є безумовно предметом подальших лінгвістичних досліджень.

Ключові слова: мовна варіативність, ідіолект, соціолект, діалектична варіативність, діалект, говір, говірка.

Постановка проблеми. Загальновідомо, що мови характеризуються неоднорідністю та варіативністю. Лінгвістами М. Галлідесем та Р. Хасан було запропоновано [1, с. 340] розрізняти мовні варіанти, спираючись на користувача мови та на сферу використання. На думку лінгвістів, різновиди мови залежно від користувача формуються завдяки географічним

та соціальним особливостям носіїв мови (географічні та соціальні діалекти). Мовні варіанти, зумовлені певною сферою використання, визначаються різними обставинами спілкування і складають функціональні або стилістичні різновиди, або стильові рівні (реєстри), тобто стилі мови. Мовні різновиди, що визначаються географічною територією, називаються географічними різновидами і бувають такими: стандартні, або загальні, діалекти та говори.

Стандартна, або загальна, або національна мова є офіційною мовою держави і є найбільш кодифікованим лінгвістичним різновидом (у нашому разі офіційною мовою Греції та Республіки Кіпр є новогрецька мова, на основі димотики з мовної реформи 1976 року, яка певним чином вирішила існуюче в ті часи мовне питання, але не вивела з ужитку усталені конструкції та вирази із катаревуси). Це писемна мова, система якої описана у граматиці, синтаксисі та стилістиці та зафіксована у словниках. Її використовують офіційні установи, освіта, уряд, адміністрація, засоби масової інформації.

Діалекти та говори зазвичай є усними та некодифікованими (географічними) мовними різновидами і використовуються на периферійних територіях Греції [2, с. 52].

Визначені соціальною структурою та соціальними потребами мовні різновиди називаються соціальними діалектами або соціолектами. Кожна людина визначається своїми соціальними характеристиками (стать, вік, професія, освіта, соціальна група тощо). Відповідно до тверджень соціолінгвістів, групи людей із загальними соціальними характеристиками також використовують лінгвістичні різновиди із загальними характеристиками – соціолекти [3, с. 55]. Соціальні мережі притаманні певним соціальним класам, внутрішньо їх диференціюють. Тому на мовлення людини впливає не тільки соціальна група, до якої вона належить, але й соціальні мережі спілкування, в яких вона бере участь.

Характерним прикладом соціолекту є мова молоді, сповнена неологізмів, запозичень, каламбурів, конотацій. Багато мовних елементів молоді втрачаються, коли вони перестають бути модними, але деякі переходять у загальноприйнятну стандартну мову.

Екстремальними проявами соціального різноманіття є деякі професійні різновиди мови, тобто мови за характером професійної діяльності, та різновиди «маргінальних» груп: мова гомосексуалістів, ув'язнених тощо.

Мовні варіації залежно від сфери використання визначаються різними обставинами спілкування і являють собою функціональні стилі мови, тобто, оскільки кожен стиль мови виконує різну функцію, тож має різне призначення.

Відповідно до соціолінгвістики ідіолект кожного індивіда залежить від соціальної групи, до якої він належить, залежно від його соціальних характеристик, від соціальних мереж,

в яких він бере участь, а також від місця походження (воно може мати ідіоматичні або діалектні елементи), а також від особливості особистих його характеристик.

Оскільки класифікація діалектів новогрецької мови є досить розгалуженою, що зумовлено історичним розвитком грецької мови та існуванням давньогрецьких діалектів, дослідження діалектичної варіативності новогрецької мови є актуальним та привертає увагу багатьох лінгвістів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Мовну варіативність на матеріалі новогрецької мови досліджували Р. Делверуді, К. Нікіфоріду, Р. Цокаліду, Й. Андруцопулос та інші. Особливостями діалектичної варіативності новогрецької мови займалась достатньо велика кількість грецьких та інших дослідників: Н. Панделідис, Г. Дзіфопулос, В. Пападопулос, М. Девіс, Г. Смит та інші. Діалекти давньогрецької мови досліджували Г. Йаннакіс, Х. Сімеонідіс, С. Колвін, Р. Годот, Г. Міллер, Л. Джефрі, А. Ренгакос та інші. Наведемо декілька прикладів досліджень: С. Целікас вивчав мовні варіації дорійського діалекту, М. Фінкельберг аналізувала особливості діалекту, сформованого на о. Лесбос, І. Сітаріду досліджувала майже всі існуючі діалекти новогрецької мови, але приділяла більшу увагу понтійському діалекту.

Мета дослідження полягає у спробі проаналізувати особливості варіативності новогрецької мови, зокрема, описати існуючі класифікації та об'єктивні властивості діалектичних варіантів новогрецької мови, надати роз'яснення поняттям «діалект», «говір», «говірка».

Виклад основного матеріалу. Для дослідження особливостей діалектної варіативності новогрецької мови потрібно зазначити, яка мова для греків вважається нормованою. Звичайно, це літературна мова, яка є відшліфованим різновидом мови з усталеними для певного часу, але історично мінливими, нормами, яка безпосередньо не пов'язується з певною частиною етнічної території, а обслуговує потреби етносу незалежно від місця його проживання. Літературна мова однаковою мірою виявляється як у писемній, так і в усній формі, і живається в усіх сферах діяльності грецького народу [4, с. 27–30].

На відміну від літературної, діалектна мова характеризується відсутністю зафіксованих для неї правил, мінливістю своєї будови в різних частинах етнічної території, переважно усною формою прояву і відносно обмеженою територією вживання. Відносна обмеженість сфери використання діалектної мови, порівняно з літературною, жодною мірою не позначається на потребі її дослідження.

І літературна мова, і народні говори характеризуються певною нормативністю. Поняття нормативності мови пов'язане з поняттям мовної системи. Формування мовної норми здійснюється в процесі користування мовою суспільством.

Нормативність літературної мови, якою користується весь народ у різноманітних сферах його діяльності, порівняно з діалектною нормативністю, – категорія дещо відмінна. Діалектна норма створюється традицією життя говору, тому сприймається як природна мовна зміна. Зміни в народних говорах історично безперервні і мовцями не контролюються. Норма літературної мови – поняття історичне. Периферійні діалектні особливості літературної мови становлять джерело добору мовних елементів у процесі нормування.

Таким чином, необхідно з'ясувати, як співвідносяться терміни «діалект – говір – говірка». Адже народна розмовна

мова має характерну, відмінну особливість, яка відрізняє її від літературної мови. Вона існує у вигляді територіальних утворень – говірок, діалектів або говорів, діалектних груп, тобто має територіальну диференціацію. Крім того, вона може мати певні відмінності, зумовлені спілкуванням окремих соціальних або професійних груп.

Отже, існує дуже багато визначень понять діалекту, говору та говірки, узагальнення яких має таке тлумачення:

1) діалект – це різновид загальної національної новогрецької мови, характерний для якої-небудь місцевості, що має фонетичні, лексичні і інші особливості, які відокремлюють її від інших різновидів тієї ж самої мови, та що має виявлення в усному мовленні [4, с. 32];

2) говір – група говірок, об'єднаних між собою низкою загальних явищ [4, с. 33];

3) говірка – місцевий різновид загальнонародного мовлення, що використовується невеликою кількістю населення певної території, зазвичай периферійної, та має деякі специфічні риси на різних рівнях мовної структури [4, с. 33].

Отже, з усіх вищезазначених визначень цих термінів можна стверджувати, що найдрібнішою діалектною одиницею є говірка, що охоплює мовлення одного, а іноді й кількох однотипних з мовного погляду населених пунктів, між якими немає будь-яких територіально виражених мовних відмінностей. Говірка являє собою цілісне мовне утворення без мовних відмінностей, за винятком суто індивідуальних особливостей мовлення, викликаних індивідуальними дефектами мови, а також рівнем освіти, загальною культурою, родом занять певного індивідуума чи певної групи людей тощо [4, с. 35].

Групу однотипних говірок, що споріднені між собою рядом специфічних мовних ознак, якими вони більш-менш відчутно відрізняються від інших груп говірок, називають говором. Говір – це територіально окреслене діалектне утворення, яке характеризується певною сукупністю діалектних ознак. У значенні «говір» вживають і термін «наріччя», хоч останнім позначають також групу споріднених говорів, що характеризуються системою спільних ознак, якими ця група виразно відрізняється від іншої групи говорів [4, с. 35].

Найбільшою діалектною одиницею є діалект – угруповування певного мовлення, до складу якого входять однотипні діалекти цього мовлення, що мають цілий ряд спільних мовних рис, якими вони значно відрізняються від інших наріччя чи діалектних груп цього самого мовлення [4, с. 36].

Реа Делверуді розрізняє два типи діалектів [2, с. 51]:

1) територіальні, різні вияви мови на її території;

2) соціальні, тобто відмінності народної мови, які зумовлені мовним спілкуванням окремих соціальних або професійних груп.

Територіальна діалектна мова – це усний різновид мовлення, обмеженого кола людей, що мешкають на одній території. Загальною властивістю територіальних діалектів є збереження застарілих мовних особливостей, що характеризують період, попередній національному розвитку літ. мови і загальнонаціональної мови як таких.

Місцеві, територіальні діалекти мають свої особливості, свої специфічні ознаки на різних мовних рівнях – у фонетиці, граматиці, словотворі, лексиці. Отже, місцевий діалект характеризується наявністю своєї власної мовної системи, яка може протиставлятися мовній системі іншого місцевого діалекту цієї

самої мови. У цій системі наявна певна сукупність діалектних явищ, відмінна від сукупності діалектних явищ іншого місцевого діалекту [4, с. 52].

Соціальна діалектна мова, як частина соціолінгвістики, вивчає соціально-класову, професійну, вікову диференціацію мови.

Соціальні діалекти меншою мірою, ніж територіальні, пов'язуються з певною місцевістю. На відміну від територіальних говорів, що виражаються в усіх сторонах мовної будови, соціальні діалекти виявляються переважно в лексиці і фразеології. Отже, лінгвістична суть соціальних діалектів полягає у їх лексичній системі, яка включає слова, зрозумілі тільки обмеженій групі людей. Граматичні зміни і сполучення таких слів переважно здійснюються за законами рідного для мовця територіального діалекту чи літературної мови.

Географічна диференціація новогрецької мови спостерігається ще з античності, і оскільки систематичні діалектологічні та лінгвогеографічні дослідження датуються 19 століттям, вони становлять найбільш ретельно вивчений тип мовної варіативності [4, с. 52]. Географічні мовні різновиди називаються діалектами або місцевими говорами [4, с. 53]. Термін «місцевий говір» позначає різновиди, які демонструють невелику кількість «відхилень», які часто обмежуються рівнем фонетики та словникового запасу, тоді як термін «діалект» використовується на позначення географічного різновиду з більшим ступенем диференціації (наприклад, діалект) та / або групи місцевих говорів (наприклад, Каппадокійський діалект включав, серед інших, говори улагатів, фарасів, Сінасоса тощо). Ступінь диференціації залежить від різних факторів: географічна відстань, геофізична ізоляція території тощо. Як орієнтир для географічної диференціації («центр» або «нульова точка» в межах набору географічних різновидів) зазвичай береться – якщо є – те, що називається загальноновживаним мовленням, яке в окремих випадках новогрецької мови є певним діалектом. Він може використовуватися паралельно з місцевими говорами та говірками для спілкування носіїв різного географічного походження і зазвичай збігається із усталеною або офіційною мовою [5, с. 11].

Другий критерій класифікації окремих елементів ідіолекту стосується соціальних характеристик мовця. Соціальний статус, вік, стать, рід занять, ступінь освіти – це фактори, що впливають на ідіолект. Взаємодія суспільства та мови є об'єктом галузі соціолінгвістики. Класифікація та визнання лінгвістичних соціальних різновидів або соціологічних діалектів залежить від того, що визначається як соціальна група [4, с. 54].

Мовна різноманітність, яка відображається на географічній та соціальній вісях і характеризує всі природні мови, відрізняючи їх від інших простіших комунікаційних систем, збагачується внутрішньосистемним різноманіттям мовлення [3, с. 56], що зумовлено його еволюцією як системою. Отже, щоб спілкуватися, мовець стикається з безліччю варіантів, які він покликаний обрати, що є доступними в його ідіолекті. Його рішення може бути питанням вільного вибору. Але це часто залежить від ситуації спілкування, в якій людина бере участь і яка визначає третій спосіб класифікації мовних різновидів.

Особистість співрозмовника, контекст розмови, канал або причина спілкування є факторами, що впливають на добір мовних засобів вираження, визначення різних мовних рівнів або рівнів стилів [3, с. 55]: офіційний, неформальний, знайомий, доброзичливий, літературний, науковий, популярний, вульгарний тощо. Також відмінності, що спостерігаються між пись-

мовим та усним мовленням, можуть бути віднесені до різних рівнів стилю, що диктуються каналом спілкування. Крайньою версією різниці між рівнями стилю є співіснування в межах мовної спільноти двох мовних різновидів, які відрізняються на всіх рівнях аналізу, і кожна використовується в різних ситуаціях спілкування: в офіційному або у звичному. Таку мовну ситуацію, яка у греків відома як диморфізм, або двомовність, переживала Греція при тривалому співіснуванні димотики (мови народу) та катаревуси (мови, очищеної від елементів просторіччя, притаманної для освіченого населення) [3, с. 55].

Досліджуючи питання діалектичної варіативності новогрецької мови, спостерегаємо, що термін «мова» зазвичай замінюється на термін «діалект». Це відбувається так часто в повсякденному мовленні, що деякі носії говорять на діалекті цієї мови або що вони говорять не на мові, а на діалекті. Ці два формулювання виражають відповідно два різні аспекти взаємозв'язку мови та діалекту: формальний та функціональний [2, с. 53].

Перший аспект виникає із самої форми мовних різновидів, що використовуються людськими суспільствами з метою спілкування. Як відомо, ці мовні варіації мають відмінності, але їх можна класифікувати, оскільки поряд із відмінностями часто спостерігається подібність. Таким чином, лінгвістичні різновиди, форма яких інша, вважатимуться належними до окремих мов, тоді як мовні форми, які, попри свої відмінності, мають ряд типових подібностей – на рівні фонетичної, морфологічної, синтаксису чи лексики – вважаються діалектами, тобто підрозділами домінуючої концепції мови. Наприклад, у Стародавній Греції аттичний, іонійський, еолійський та дорійський діалекти були мовними різновидами, що мали відмінності, але також формальні подібності, що дозволяло їм підпорядковуватися загальному, абстрактному поняттю, яке визначало грецьку мову. Так само сучасна грецька мова – це сукупність діалектів (наприклад, кіпрський, понтійський), тоді як загальноновживана новогрецька мова може розглядатися як діалект сучасної грецької мови з особливими характеристиками та загальним новживанням. Ці функціональні відношення між мовою та діалектом сягають позачасовості: окреслені загальні унормовані мовні різновиди виникають із рідної мови, яка слугує початковим загальним джерелом, з якої виокремлюються діалекти, які своєю чергою можуть розгалужуватися, тобто набувати власних гілок, власних діалектних варіацій [4, с. 58].

Таким чином, діалектне членування новогрецької мови, запропоноване грецькими дослідниками, має такий вигляд [4, с. 69]:

- єврейсько-грецький діалект, відомий також як романіотська мова (та ρομανιότικα);
- каппадокійський діалект (η καππαδοκική διάλεκτος);
- кіпрський діалект (η κυπριακή διάλεκτος);
- критський (η κρητική διάλεκτος);
- понтійський (η ποντιακή διάλεκτος);
- цаконський (τα τσακόνικα);
- південноіталійський (τα νοτιο-ιταλικά ελληνικά);
- діалектні групи греків, що мешкають та території Приазов'я.

Єврейсько-грецький діалект – це умовна назва кількох варіантів грецької мови, що використовувалися романіотами (грецькими євреями) аж до середини ХХ століття [4, с. 97].

Лінгвістично єврейсько-грецький діалект відрізняється інтонаційно, в ньому наявні арамейські і давньоєврейські

елементи у лексикі і частково в граматичному складі; починаючи з XV століття він включає також тюркські елементи. Крім того, зустрічаються деякі архаїзми і діалектизми, пов'язані з консервацією мови всередині єврейських громад під час переміщення їх усередині Греції.

Каппадокійський діалект (також каппадокійська грецька, каппадокійська мова) – це умовне найменування кількох груп діалектів, якими говорило населення внутрішніх районів Малої Азії (особливо в історичній області Каппадокія), в Серенівччя та у новий час. Місцеве грецьке і еллінізоване населення було значною мірою асимільоване, а мова нечисленного сільського населення зазнала сильної тюркізації [4, с. 111].

Кіпрський діалект – один із діалектів, який найбільше наближений до грецького койне (загальноновживаної грецької мови). Однак він зберіг багато давніх та середньовікових форм: закінчення в іменниках та прикметниках середнього роду, подвоєння приголосних та інші. Особливою рисою кіпрського діалекту є наявність шиплячих звуків [4, с. 139].

Критський діалект, або критська мова, має багато розбіжностей із загальноприйнятим грецьким койне. Розбіжності існують не тільки у вимові, але і у лексиці, у якому існує багато візантійських слів [4, с. 145].

Понтійська мова, як і споріднена їй, але ще більш туркоїзована каппадокійська мова, – це свого роду залишковий остаточно відокремлений діалект середньогрецької (візантійської) мови Малої Азії, який не зазнав впливу сучасної димотики, а тому досить архаїзований. Лексика і фонетика понтійської мови багато в чому зберігають ранньовізантійські і навіть класичні античні риси часів давньогрецької колонізації і давньогрецького койне, при цьому морфологія близька середньогрецькій. Архаїзми понтійської, як і каппадокійської, мають головним чином давньоіонічне походження. Помітно іншомовний вплив, на відміну від новогрецької, він має переважно азійський характер (вірменський, грузинський, турецький). При цьому його менш помітно, ніж у каппадокійській мові, де тюркізація призвела до руйнування граматичної структури мови [4, с. 99].

На законському діалекті розмовляють сьогодні тільки в невеликій кількості сіл в Пелопонесі. Він розвивався безпосередньо з лаконійської і, отже, походить від дорійської гілки грецької мови; зробив незначний внесок в елліністичне койне і суттєво відрізняється від усіх його похідних діалектів [4, с. 120].

Південноіталійський, або італотський діалект, охоплює калабрійський і гресо види, ним говорить приблизно 15 сіл в регіонах Калабрія та Апулія. Південноіталійський зберіг сліди еллінських елементів у Південній Італії. Його коріння сягають до дорійських грецьких поселенців зі Спарти і Коринту, які колонізували цей район у 700 р. до н.е. Проте він зазнав значного впливу грецького койне через візантійську грецьку мову колонізаторів, які повторно поширювали грецьку мову в цьому регіоні, починаючи з Юстиніанового завоювання Італії в пізню античність до середньовіччя. Гріко і димотика взаємозрозумілі до певної міри, але перша має деякі загальні характеристики з цаконським діалектом [4, с. 127].

Діалектні групи греків, що мешкають на території Приазов'я, включають румейську мову та урумську з їхніми говірками – це мовні різновиди, які дослідники визначають різними мовами як діалектами або мовами, відповідно, приазовських греків-румів та греків-урумів, що були переселені до Північного Приазов'я з Криму в 1778 році. Румейська та урумська

мови нині – мови етнічні, тобто такі, що не є мовами однієї національної єдності, але мовами, які використовуються певними малочисельними групами людей здебільшого в побутовому спілкуванні. Фактично всі дослідники відзначали, що румейський діалект характеризується наявністю архаїзмів давньогрецької мови, тоді як урумський діалект – великою кількістю тюркізмів, що є результатом етнічної двомовності, яка існувала у греків ще в Криму, до їхнього переселення на територію Приазов'я.

Висновки. Підсумовуючи вищезазначене, можна стверджувати, що мовна варіативність новогрецької мови на сучасному етапі розвитку новогрецької мови спричинена такими факторами: простір (пояснює існування географічних, тобто діалектичних, різновидів), соціальна структура (зумовлює функціонування соціолектів та ідіолектів), комунікативна ситуація (класифікує мовні варіації на функціональні чи стилістичні різновиди мови).

Крім того, слід зазначити, що грецькій мові також притаманний фактор часу, розуміючи під ним історичний розвиток мови, який урізноманітнює мовлення (історичні мовні варіації).

Сучасними грецькими діалектами вважаються: єврейсько-грецький, каппадокійський, критський, кіпрський, понтійський, цаконський, південноіталійський, діалектні групи греків, що мешкають на території Приазов'я (румейський та урумський).

Діалектичне різноманіття новогрецької мови, паралельне використання літературних форм поряд з розмовними типами, які здебільшого належать до діалектних варіацій, а також мовне питання, яке впливає на мовну варіативність новогрецької мови, є, безумовно, предметом подальших лінгвістичних досліджень.

Література:

1. Σετάτος Μ. Η λειτουργική εκμετάλλευση της ποικιλίας στη νεοελληνική. Ε.Ε.Φ.Σ.Α.Π.Θ.2 (Περίοδος Β'). Αθήνα, 1992. Σ. 335-381.
2. Δελβερούδη Ρ. Γλώσσα και διάλεκτος. Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα / επιμ. Χριστίδης Α.-Φ., Θεοδωροπούλου Μ. Θεσσαλονίκη, 2001. Σ. 50-54
3. Δελβερούδη Ρ. Γλώσσική ποικιλία. Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα / επιμ. Χριστίδης Α.-Φ., Θεοδωροπούλου Μ. Θεσσαλονίκη, 2001. Σ. 54-58
4. Καμπάκη – Βουγιουκλή Π. Εισαγωγή στη Νεοελληνική διαλεκτολογία (κατά παράδοση). Ξάνθη: Εκδόσεις Σπανίδη, 2008. 225 σ.
5. Χαράλαμπάκης Χ. Νεοελληνικός λόγος: μελέτες για τη γλώσσα, τη λογοτεχνία και το ύφος. Αθήνα: Κ. Τσιβεριώτης, 2001. 397 σ.
6. Ο γλωσσικός χάρτης της Κεντρικής και Βόρειας Ελλάδας κατά την Αρχαιότητα / επιστ. επιμ. Γιαννάκη Γ.Κ. Θεσσαλονίκη, 2015. 222 σ.

Pichakhchy O. Peculiarities of the dialectical variability of the Modern Greek language

Summary. Language options, due to a particular area of use, are determined by different circumstances of communication and are functional or stylistic varieties, or stylistic levels (registers), ie language styles. Linguistic varieties defined by geographical area are called geographical varieties and are as follows: standard, or general, linguistic variations, dialects.

Language varieties defined by social structure and social needs are called social dialects or sociolects.

An idiolect is a speech variety of an individual that is formed within a certain social group to which he belongs,

given his social characteristics, the social networks in which he participates, as well as the place of origin.

The article is devoted to the peculiarities of the dialectal variability of the Modern Greek language. Modern Greek is the official language of Greece and the Republic of Cyprus, which was formed as a result of the historical development of the Greek language on the basis of the dymotyka introduced by the language reform in 1976.

The author explores the principles and criteria by which language for the Greeks is considered normalized, and identifies as a subspecies dialect. The article considers the peculiarities of the dialect language, establishes the differences and similarities with the literary language. It is noted that the dialect norm is created by the tradition of speech life, therefore, is perceived as a natural language change.

The study clarifies the definition of concepts and their relationship of dialect forms, identified their differential features and areas of application. The author cites different views of scholars on the typology of dialects (social, territorial, etc.). Factors influencing the choice of language means of expression and forming the process of communication are also mentioned.

The dialectical diversity of modern Greek, the parallel use of literary forms along with colloquial types, which mostly belong to dialectal variations, as well as the language issue that affects the linguistic variability of Modern Greek, is certainly the subject of further linguistic research.

Key words: linguistic variability, idiolect, sociolect, dialectal variability, dialect, dialects' form.